

RAADSINFORMATIEBRIEF 2012-155

Van	: Burgemeester en Wethouders	Reg.nr.	: 4273542
Aan	: Gemeenteraad	Datum	: 11 december 2012
Portefeuillehouder	: Wethouder S. van 't Erve	Programma	: 4. Zorg, welzijn en wijkontwikkeling

TITEL

Uitwerking heroriëntatie integratiebeleid

KENNISNEMEN VAN

De stand van zaken van de nadere uitwerking van de peilpunten heroriëntatie integratiebeleid

AANLEIDING

In De Ronde van 6 december 2011 heeft uw raad bij ruime meerderheid zijn steun uitgesproken voor de uitwerking van de drie peilpunten uit de peilnota heroriëntatie integratiebeleid:

1. Het integratiebeleid als specifiek beleidsterrein beëindigen en binnen regulier beleid zorg dragen voor de ontwikkeling van de sociaaleconomische positie van kwetsbare migranten, voor het behouden van laagdrempelig taalaanbod en voor het geven van ruimte aan initiatiefrijke burgers.
2. Het netwerk en de opgebouwde ervaring rondom dialoog en ontmoeting borgen en benutten om het actief burgerschap te stimuleren.
3. De subsidieregeling integratieactiviteiten stopt en we komen met een voorstel om de beschikbare middelen zo effectief mogelijk in te zetten voor de ondersteuning van actief burgerschap.

Met raadsinformatiebrief 2012 – 04 informeerden wij u begin 2012 over het intrekken van de subsidieregeling integratieactiviteiten, waarmee wij invulling gaven aan het eerste deel van peilpunt 3.

Via de dagmail hebben wij u enkele malen geïnformeerd over vertraging van de uitwerking van de overige punten. De redenen hiervoor waren:

- Langere tijd bleef onduidelijk hoe het Rijk wilde gaan samenwerken met gemeenten aan een agenda voor hedendaags burgerschap. Eind juli werd duidelijk dat het Rijk helemaal af zag van de sinds 2010 aangekondigde agenda hedendaags burgerschap.
- Uitstel van de behandeling van het voorstel tot wijziging van de Wet inburgering. Deze is uiteindelijk in september aangenomen, waarbij eind oktober duidelijk werd welke taken er voor gemeenten nog overeind blijven in de afronding van de huidige wet inburgering.

Wij hebben toegezegd u in december te informeren over de stand van zaken van de heroriëntatie.

KERNBOODSCHAP

De visievorming voor het ondersteunen van actief burgerschap vraagt meer tijd dan in eerste instantie was voorzien. Zowel doordat er landelijk is afgezien van een agenda hedendaags burgerschap, als door de aard van het onderwerp. Naast inzet op concrete activiteiten als de dialoog brengen wij in het voorjaar in beeld wat actief burgerschap volgens burgers zelf kan zijn en welke ondersteuning zij nodig hebben om actief burger te kunnen zijn. Aan de hand daarvan willen wij samen met uw raad onze aanpak verder uitwerken.

Voor het beëindigen van integratiebeleid als specifiek beleidsterrein hebben wij in 2012 de nodige stappen gezet. Borging in regulier beleid is voor veel punten geregeld. Door uitstel van vaststelling

van de Wet inburgering vraagt het borgen van laagdrempelig taalaanbod nog aandacht. Aandacht voor diversiteit en maatwerk binnen regulier beleid is een blijvend aandachtspunt.

Toelichting

Ruimte geven aan actief burgerschap

Actief burgerschap wordt vormgegeven door burgers en is niet voor te schrijven door een overheid. Wel kan de overheid het faciliteren. Het is alom tegenwoordig in zeer uiteenlopende verschijningsvormen. We zijn daarom tot de conclusie gekomen dat juist het in beeld brengen en waarderen van actief burgerschap ons zal helpen actief burgerschap te stimuleren en ondersteunen. Met de noodzaak om een groter beroep te doen op de kracht van de samenleving en de veranderende verantwoordelijkheden van overheid, organisaties en burgers wordt het belang van aandacht voor actief burgerschap steeds groter. Burgerschap gaat over de principes van waaruit mensen vormgeven aan de kracht van de samenleving en een bijdrage aan de samenleving willen leveren.

Wij zijn bezig onze ondersteuning van actief burgerschap verder te ontwikkelen volgens drie lijnen:

1. Wij willen een podium ontwikkelen, ter waardering en lering van achterliggende principes van actief burgerschap voor de stad en voor ons. Wij beginnen hier in het voorjaar mee door in beeld te brengen wat actief burgerschap kan zijn, wat het stimuleert en welke ondersteuning mensen nodig hebben om actief burger te kunnen zijn. We willen de stad haar eigen kracht verhaal zelf laten vertellen, zodat de onderliggende motivaties en prikkels om als burger actief te zijn naar voren kunnen komen.
2. Wij nemen het uitgangspunt over van de Stichting actief burgerschap, dat competentieontwikkeling en toerusting twee belangrijke pijlers zijn voor het ondersteunen en stimuleren van actief burgerschap. Pijlers die inwoners helpen om deel te (leren) nemen en verantwoordelijkheid (te kunnen) dragen voor de publieke zaak. Actief burgerschap vereist in Nederland onder andere mondigheid en een begrip van democratische principes. Niet iedereen is van nature mondig of vindt de monden om hun behoeften te articuleren. Ook, of juist, die mensen kunnen onze ondersteuning gebruiken.
3. Wij zetten de dialoog in om handen en voeten te geven aan een meer horizontale verhouding tussen inwoners en instituties, gebaseerd op vertrouwen en wederzijds respect. Hiermee sluiten we aan bij ons Nieuwe Perspectief en bij inwonerinitiatieven als Het Nieuwe Samenwerken en de DemocratieDialoog. De dialoog past goed in de historische en toekomstige ontwikkeling van onze stad, waarbij een grote verscheidenheid aan inwoners samenleeft in een leefbare stad. Met elkaar in dialoog 'willen' blijven gaan is één van de belangrijke dragers van een prettig leefklimaat, nu en in de toekomst. De dialoog draagt bij aan tenminste twee voorwaarden voor sociale stabiliteit in een democratische samenleving: met elkaar in dialoog blijven treden en het vergroten van de mondigheid van burgers.

Amersfoort is één van de grootste dialoogsteden van Nederland, er is groot draagvlak voor de (Dag van de) Dialoog. De Stichting Welzijn Amersfoort (SWA) is erin geslaagd om bij de Dag van de Dialoog Amersfoort betrokken mensen te vinden die de verzelfstandiging van de Dag van de Dialoog kunnen realiseren. De kans is groot dat de beweging die we met de SWA hebben ingezet er toe leidt dat, na vijf jaar enthousiaste organisatie door de SWA, de Dag van de Dialoog helemaal van de stad wordt.

De onlangs opgerichte Amersfoortse Vereniging voor Democratie & Dialoog wil onder andere jaarlijks de DemocratieDialoog organiseren om de ontwikkelingen te verkennen waarin de democratie als systeem en de dialoog als vaardigheid centraal staan.

Wij willen ter versterking van onze eigen rol bekijken of de pilot met een dialoogtraining voor ambtenaren in de zomervakantie van 2011 een vervolg kan krijgen.

Beëindiging van integratiebeleid als specifiek beleidsterrein en borging in regulier beleid

Vanwege de vergaande bezuinigingen van het Rijk en onze heroriëntatie op het integratiebeleid hebben wij geen specifieke middelen meer om de sociaaleconomische positie van migranten te ontwikkelen en te ondersteunen. Binnen regulier beleid zetten wij in op het nadrukkelijker bewust maken van het belang om rekening te houden met diversiteit in de samenleving. Hiertoe is het kennen en waarderen van het onderscheid tussen relevante en irrelevante kenmerken waarop mensen verschillen van groot belang. Dit inzicht komt ook het bieden van gelijke kansen, bijvoorbeeld tussen man en vrouw (irrelevant kenmerk) ten goede.

Met de door ons gesubsidieerde stichting Art. 1 Midden Nederland (voorheen was dit het antidiscriminatiebureau) hebben wij voor 2013 afspraken gemaakt om met het maatwerk aanbod en de beleidsadvisering nadrukkelijker bij te dragen aan het aandacht geven aan diversiteit en gelijke kansenbeleid bij Amersfoortse instellingen en bedrijven. In oktober 2012 heeft de stichting een eerste bijdrage geleverd aan het Diversiteitsontbijt dat de gemeente organiseerde voor leidinggevenden van ondernemers uit het netwerk van Stichting Matchpoint en van de gemeente. Behoeftte aan een vervolg/verdieping werd ter plekke uitgesproken en in 2013 maken wij nadere afspraken over de inzet van Art. 1 Midden Nederland rondom diversiteit.

Met het behoud van laagdrempelig taalaanbod de komende jaren ondersteunen we ook de sociaaleconomische ontwikkeling van kwetsbare migranten. Laagdrempelig taalaanbod is in 2013 en 2014 nog mogelijk op basis van de taken die de gemeente rest in de afronding van de uitvoering van de huidige Wet inburgering en in samenwerking met vrijwilligersorganisaties.

In september 2012 is het voorstel tot wetwijziging van de Wet Inburgering aangenomen. Eind oktober werd duidelijk welke gevolgen deze wijziging voor gemeenten heeft. Gemeenten moeten mensen die voor 1 januari 2013 een beschikking voor een inburgeringstraject hebben gekregen de komende jaren blijven begeleiden. Handhaving moet worden uitgevoerd voor iedereen die voor 1 januari 2013 een handhavingsbeschikking heeft ontvangen.

Wij hebben binnen de beschikbare middelen ingezet om nog zoveel mogelijk inburgeraars te ondersteunen richting duurzame zelfredzaamheid. Specifieke aandacht is er voor jonge vluchtelingen die nog moeten alfabetiseren en die nu (nog) een bijstanduitkering ontvangen.

Vanaf 1 januari 2013 kunnen geen nieuwe trajecten meer aangeboden worden en worden immigranten geacht hun eigen inburgering te bekostigen. Een uitzondering voor vluchtelingen die een verblijfsdocument krijgen, is opgenomen in het regeerakkoord. Daarin staat dat zij een aanbod krijgen. Onduidelijk is nog of dit aanbod door gemeenten georganiseerd moet worden en hiertoe zou een deel van de recente wetwijziging weer ongedaan gemaakt moeten worden. Duidelijk is wel dat gemeenten de maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen moeten blijven uitvoeren. Gemeenten ontvangen daarvoor ook middelen (waarschijnlijk €2.000,- per volwassene en per nareizend volwassen gezinslid).

Met vaststelling van de begroting 2013 – 2016 zijn de incidentele middelen die beschikbaar waren voor de subsidiëring van activiteiten die aansluiten bij het integratiebeleid komen te vervallen.

Met de Adviesraad Kleurrijk Amersfoort zijn wij tot de conclusie gekomen dat de huidige rol van deze raad andere invulling behoeft nu het integratiebeleid als specifiek beleidsterrein is beëindigd. In het tweede kwartaal van 2013 zullen wij een besluit nemen over hoe de adviesraad verder gaat.

Wij blijven als gemeente invulling geven aan accountbeheer van stichting NVA en Stichting Art. 1 Midden Nederland, contacten met het Amersfoorts Platform voor Levensbeschouwingen en Religies

en zelforganisaties en inzet op het uitvoeren van taken die volgen uit de uitwerking van het ondersteunen van actief burgerschap. Een verdere ontwikkeling van en signalering van kansen in het netwerk sluit aan bij het ondersteunen van actief burgerschap.

CONSEQUENTIES

- In het voorjaar van 2013 presenteren wij uw raad een variatie van manieren waarop burgers actief burgerschap vormgeven en hun wensen voor ondersteuning. Aan de hand daarvan en het gesprek daarover met uw raad werken we onze aanpak voor het bevorderen van actief burgerschap verder uit en kunnen we komen tot een agenda voor actief burgerschap.
- Vanaf 2014 hebben wij geen specifieke middelen meer om te investeren in een laagdrempelig taalaanbod.
- In het tweede kwartaal van 2013 leggen we u een voorstel voor over de toekomst van de Adviesraad Kleurrijk Amersfoort.

BETROKKEN PARTIJEN

NVA, Art 1 Midden Nederland, SWA, Adviesraad Kleurrijk Amersfoort, Vereniging voor democratie en Dialoog, uitvoerende organisaties van regulier beleid, actieve burgers in Amersfoort.

Burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris,

de burgemeester,